

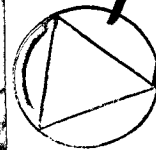
סינמטק

סרטי החודש
תשקיף ביקורת

ינואר 1983
גליון מס' 12

① סינמטק: ערב זה
אסניני קולעל 1983
ינואר # 12

② תל חיית סינמטק ת"א
ינואר 1983

קרול לור כוכבת הסרט "פנטסטיקה"

FANTASTICA

פנטסטיקה

* קרול לור (סרט מתוק)

בכורה ארצית
בקרב
בקולנוע תמוז
רמת אביב

הפצה: סרטי דוד ארנון

עירית תל-אביב-יפו
אוניברסיטת תל-אביב
הארכיון הישראלי לסרטים
**תוכנית סינמטק תל-אביב,
חודש ינואר 1983**

- תוכנית הסינמטק לחודש ינואר:**
1. מסרטי הבמאי אריק רוהמר.
 2. אמריקה בעיני במאים אירפאיים.
 3. הבמאים האמריקאים הגדולים – חלק ב'
 4. הוליווד בשנות השלושים – בט דיוויס
 5. סרעם ברזילאים
 6. הקרנות מיוחדות.

בעיבוד לרומן של אלכסנדר דיומא הבן. ספור אהבתה של צעירה הגועת בורעות אהובה. המבוסס בידי ג'ורג' קיוקור מי שנחשב לבמאי הנשים של הוליווד. (108 דקות).

מוציא 9.1

נקודת זאברסקי (ארה"ב 1970) 19.30

ZABRISKIE POINT

בימאי: מיכלאנג'לו אנטוניוני
Michelangelo Antonioni
שחקנים: ריהה הלפרין, מרק פרשת, רוד טיילור, פול פיקס.
מערכת היחסים בין סטודנט מרדן מלוס אנג'לס לבין נערה תועת דרך. תובתו הישרה של אנטוניוני ("המדבר האדום", "זהות גנובה") למהומות הסטודנטים באוניברסיטאות ארה"ב בשנות השישים ונבואה אפוקליפטית הצופה את כליונה של החברה האמריקאית המתפוררת. (110 דקות).

10.1 יום שני
19.00 האספנית (צרפת 1966)

LA COLLECTIONNEUSE

ERIC ROHMER
בימאי: אריק רוהמר
שחקנים: היידה פוליטוף, פאטריק בושו, דניאל פומרל, סיימור הרצברג.
מפגש בין גבר המבלה את חופשתו בריביירה הצרפתית לבין נערה המתמחה באסוף גברים למיטתה, עומדים במרכז "ספור המוסר" הרביעי של רוהמר. (90 דקות. דובר צרפתית תרגום לאנגלית).

ילדה יפה (ארה"ב 1978) 21.30

PRETTY BABY

Louis Malle
בימאי: לואי מאל
שחקנים: ברוק שילס, קייט קארדין, סחן סאראנדון, פרנסס פיי.

סרט האמריקאי הראשון של לואי מאל מתרחש ברובע האזרח האדומים של ניו-אורליאנס בשנות שגשוגו – 1912. גיבורי הסרט הם צלם תמהוני המצלם דיוקני זונות בבית בושת וילדה יפה בת 12 שנולדה וגדלה בבית בושת ומיועדת מראשית חייה להיות זונה. (135 דקות).

נער המטעים (ברזיל 1965) 21.30

PLANTATION BOY/MENINO DE ENGENHO

Walter Lima
בימאי: וולטר לימה
שחקנים: סרטו הארוך הראשון של וולטר לימה, עתרו לשעבר של גלאובר רושה ואחד הבימאים המובילים של תנועת ה"סינימה נובו", מתרחש ב-1920. בתקופה הראשונה של המכאניזציה והתייעוש בברזיל, ההתרחשויות מתוארות מבעד לעיניו של ילד, קארליניו, שנשלח למטעי הסוכר של סבו לאחר מותה האלים של אמו. גיבוריו של לימה נשארים תמיד אנושיים, בני אדם שנקלעו בעל כרחם לתקופה של שינויים מפליגים. (85 דקות. דובר פורטוגזית תרגום לאנגלית).

יום ראשון 9.1

במזל אריה (צרפת 1959) 19.00

LE SIGNE DU LION

Eric Rohmer
בימאי: אריק רוהמר
שחקנים: ג'ס האן, ואן דה, מישל ג'ירארדון
סרטו הארוך הראשון של אריק רוהמר הוא מעין מחקר על יכולת ההתדרדרות והניווט של בן אנוש. קומפוזיטור צעיר מוצא את עצמו בחודשי הקיץ – שעה שכל תושבי פריס מבלים את חופשתם מחוץ לעיר – ללא ידיים, מזון, קורת גג לראשו או בגדים וכל הסובב אותו הופך עוין. הוא מתדרדר והופך לקלשאר. סימו של הסרט מפתיע. (100 דקות) (דובר צרפתית תרגום לאנגלית).

11.1 יום שלוש
19.00 בכורה ארצית – מדע בדיוני
הנבואה (ארה"ב 1979)

PROPHECY

John Frankenheimer
בימאי: ג'ון פרנקנהיימר

הבימאים האמריקאים הגדולים – ג'ורג' קיוקור 20.30

GEORGE CUKOR

סגנון, אלגנטיות וטעם טוב הם המאפיינים את ג'ורג' קיוקור. הוא מוכר כבימאי של שחקנים או יותר נכון בימאי של נשים. ב-1964 זכה בפרס אוסקר על סרטו "גברתי הנארה". בסרט קצר זה מובאים קטעים מן הסרטים: BILL OF DIVORCEMENT, CAMILLE, LITTLE WOMEN, DAVID COPPERFIELD, DINNER AT EIGHT, THE ACTRESS.

ועוד. (57 דקות. דובר אנגלית ללא תרגום).

הגברת עם הקמליות (ארה"ב 1936) 21.30

CAMILLE

George Cukor
בימאי: ג'ורג' קיוקור
שחקנים: גרטה גארבו, רוברט טיילור, לינל בארימור, הנרי דניאל.
גרטה גארבו בתפקידה הידוע ביותר, מרגריט גוטייה,

הבימאים האמריקאים הגדולים — אלפרד היצ'קוק
ALFRED HITCHCOCK 21.00
 בקטעים המובאים מן הסרטים: "פסיכו", "הצפורים", "המסך הקרוע" מיסים יוצרי הסרט להדגיש את המאפיינים של אמון המתח, אלפרד היצ'קוק שסרטי המתח והאימים שלו הפכו לסיוטי לילה כמעט לכל צופיו, היצ'קוק מודה שהוא מבודד כמו הקהל שלו. השימוש המיוחד בקול, בעריכה והחוש היוזאלי המפותח שלו יחדיו מובילים את הצופה מחוץ לסרט לתוך ההתרחשות. (דקות) 57. דובר אנגלית ללא תרגום.

PSYCHO 21.30
Alfred Hitchcock
 בימאי: אלפרד היצ'קוק
 שחקנים: אנתוני פרקינס, ג'אנט לי, ורה מיילס, ג'ון גאבין. סרט המפורסם ביותר של היצ'קוק החושף את כל הפחדים הבחניים בתוכו. בסרט זה הסצינה המפורסמת ביותר בתולדות הקולנוע, סצינת הרצח במקלחת הכוללת 70 "שוטים" תוך 45 שניות שהיא מלאכת מחשבת בפני עצמה. הסרט כולו מבריק ומרגש וסוחף אותנו הצופים לרגשות שונים מאלו שהתרגלנו אליהם בקולנוע תוך ששירת המוסכמות. (109 דקות).

BYE BYE MONKEY 17.1
Marco Ferreri 19.00
 בימאי: מארקו פריי
 שחקנים: ז'ראר דפארדייה, מרצ'לו מאסטרויאני, ג'יל לורנס.
 אלגוריה של פריי על שקיעת המערב וסופו של הגבר המודרני. שלושה גברים טיפוסיים מוצאים על גדות נהר ההדסון את גייתו של קינג קונג. על רקע זה נפרשת מערכת יחסים של יאוש, הרס עצמי וחיפוש האדם אחר רגשותיו האמיתיים והיסודיים. (114 דקות).

NICHOLAS RAY 21.00
 סרט בן 58 דקות על הבימאי ניקולס ריי. ב-1957 הצהיר ג'ורג' לורנס "שהקולנוע הוא ניקולס ריי", הסרט שלפנינו מתאר יום, לילה ובוקר בחוותו של ניקולס ריי, בעת הכנת סרט ילידתי בהפקת הסטודנטים שלו. פרנסואז טרופי אומר באתר הראיונות בין השאר שהסרט "גיזני גיטאר" חשוב עבורו יותר מאשר לריי עצמו. בסרט משולבים קטעים מן הסרטים:
 KNOCK ON ANY DOOR, REBEL WITHOUT A CAUSE
 KING OF KINGS. (דובר אנגלית ללא תרגום).

JOHNNY GUITAR 21.30
Nicholas Ray
 בימאי: ניקולס ריי
 שחקנים: ג'ואן קראופורד, סטרלינג היידן, ארנסט בורגנין. מערכון אהבה בארוקי יוצא דופן על יריבות בין שתי נשים: בעלת המסבאה ויינה, ומולה אמה, העומדת בראש תושבי העיירה הסמוכה. בסכסוך משתלבת פשיעת אהבים בין ויינה ובין אקדוחן המכונה בשם ג'וני גיטאר. ניקולס ריי הפך את הקדום של המערבון ויצר את אחד הסרטים היפים שנעשו אי פעם. 110 דקות. (דובר אנגלית ללא תרגום).

MA NUIT CHEZ MAUD 18.1
Eric Rohmer 19.00
 בימאי: אריק רוהמר
 שחקנים: ז'אן לואי טרינטיאן, פרנסואז פאביאן, מרי-כריסטיין בארו.
 העיירה המרכזית בין ששת "ספורי המוסר" של רוהמר והספורי השלישי בסדרה. במרכז העלילה גבר קתולי (ז'אן לואי טרינטיאן). בעל השקפת עולם מאד מסוימת על האנשים ועל הסובב אותו, שבפגישה לילית אחת בא במגע עם השקפת עולם שונה לחלוטין משלו. הוא מתפתח ואפילו מנסה לקבל אותה השקפה ולהשתנות. אך לבסוף שב אל דרכו הקודמת. (110 דקות).

שחקנים: טליה שייר, רוברט פוקטורת, ארמנד סאנטו. סוכנות להגנה סביבתית משגרת רופא לאיזור מאובלס אינדיאנים בו נעלמו בעבר חברי משלחת מחקר ונולדים יצורים בעלי מוטציות מחורות. (102 דקות).

הנבואה 21.30
 ראה הצגה ראשונה

יום רביעי 12.1
צ'ינהטאון (ארה"ב 1974) 19.00

CHINATOWN
ROMAN POLANSKY
 בימאי: רומן פולנסקי
 שחקנים: ג'ק ניקולסון, פיי דאנאוי, ג'ון יוסטון, רומן פולנסקי.
 בלש פרטי בלוס אנג'לס נשכר ע"י הפיהה מיסתורית לספק הוכחה על בגידותיו של בעלה ומוצא עצמו בעולם של תככים בו אינו יכול לשנות דבר. פולנסקי משחרר את ז'אנר הבלש הפרטי של שנות הארבעים. במסגרת ריאליסטית נוקשה, משכנעת והדוקה בונה פולנסקי טרגדיה צינית על עולם אפרורי של שחיתויות וחולשות. (131 דקות).

OF HUMAN BONDAGE 21.30
John Cromwell
 בימאי: ג'ון קרומול
 שחקנים: לסלי האוד, בט דיוויס, פרנסיס די, רג'ינאלד אוון.
 עיבוד קולנועי ליצירתו של סומרסט מוהם שמר על אוטנטיות ואיירה זהים. סיפור של מלצרת חסרת מצפון ויחסיה המעוותים עם פליפ קרו, סטודנט צעיר התלוי בה בצורה אובססיבית. משחק מעולה של שני הכוכבים הפך את הסרט ליצירה יוצאת דופן. (83 דקות). (דובר אנגלית ללא תרגום).

מוצ"ש 15.1
 קן הקוקיה (ארה"ב 1975) 19.30
ONE FLEW OVER THE CUCKOO'S NEST
Milos Forman
 בימאי: מילוש פורמן
 שחקנים: ג'ק ניקולסון, לואיס פלטשר, וויליאם רדפילד, בראד דוויץ.
 מקמרפי, פושע קטן, מלא בשמחת חיים, מגיע לבי"ח לחולי רוח כדי שלא יצטרך לרצות את עונשו בכל נסיונותיו לנער את החולים בהם הם שרויים, עולים בתורה, נוכח צוות העובדים הקפדן והמאובן בראשו עומדת אחות חסרת רגשות. (134 דקות).

DON GIOVANNI 21.30
JOSEPH LOSEY
 בימאי: ג'וזף לוזי
 שחקנים: רוג'רו ריימונדי, ג'ון מאקרדי, אדה מוזר, קיר טה-קאנאוה, חוזה ואן-רם.
 עיבוד לאופרה של מוצרט "דון ג'ובאני". לוזי מעניק פירוש כמעט פוליטי ורואה באופרה זו המשך לנושא שבו הרבה לעסוק בעבר: יחסים בין אדונים ומשרתים, גיוון המעמד השולט ועוזוים שיחליפו את כל מערכת בחברה. (176 דקות).

יום ראשון 16.1
אהבת אריות (צרפת 1969) 19.00

LIONS' LOVE
Agnes Varda
 בימאית: אגניס וארדה
 שחקנים: ויזה, ג'ורג' ראגני, ג'יימס ראדו.
 תוך כדי ביקור בלוס אנג'לס החליטה בימאית הקולנוע הצרפתית אגניס וארדה ("קליאו מ-5 עד 7", "האחת שרה, האחרת לא") לעשות סרט על יחסו ורגשותיה לעיר ולהוליווד. התוצאה היא סרט לא עלילתי ולא דוקומנטרי אלא יצירה קולנועית שאיננה ניתנת לסיווג בשום קטגוריה. האירוויס מתרחשים בשולי החלום האמריקאי וג'יבורי הראשיים הם ויזה, חוכבת סטודיו של אנדי וארדה, ג'יימס ראדו וג'ורג' ראגני מבחר המחזמר "שיער" ושרילי קלארק. בימאית סרטי מחתרת מניו-יורק. (100 דקות). דובר אנגלית ללא תרגום.

לסיימה בוינסנט מינלי כאחד ממניחי היסוד להתפתחות הקולנוע באמנות. מינלי מוגדר כמשורר ואמן המצלמה מצליח לצצל נכון את תכונת העדרות לצייר את חלומותיו אם בצילום ישיר או בכוריאוגרפיה סוריאליסטית. מינלי אמנם נחרט בזכרונו בשל מחזותיו המוסיקליים אך יצר גם דרגות לרוב. (57 דקות. דובר אנגלית ללא תרגום).

21.30 אמריקאי בפריז (ארה"ב 1951) AN AMERICAN IN PARIS

בימאי: וינסנט מינלי
 שחקנים: ג'ין קלי, לסלי קארון, אוסקר לוואנט.
 לטוויקס של ג'ורג' גאשווין חיברו הבימאי וינסנט מינלי והכוריאוגרף רדן ג'ין קלי את אחד הסרטים המוסיקליים המפורסמים. הסרט מספר על צייר אמריקני היושב בפריז וממתין להצלחה. מינלי יצר בלט קולנעי בו המוסיקה והרקודים הם חלק אינטגרלי מהעלילה. התפאורה מהווה המאזן לציירים הצרפתים הגדולים (טולוז לוטרק, אוטרילו, רנאר וסדו). (113 דקות). הסרט במצב בינוני.

24.1 יום שני
 19.00 ערב סרטים עלילתיים קצרים

SHORT FICTION FILMS
 היסגנטק יארח את מר היאלמר הופמן. ראש אגף התרבות של פרנקפורט, וממנהלי פסטיבל אובראהאוזן. מר הופמן יציג מבחר סרטים שהוכנו במיוחד ליעד זה. לפני הסרטים נתון אקדמה קצרה. בשפה האנגלית. התכנית כוללת סרטים נדירים שטרם הוקרנו בארץ בשיתוף ואדיבות מכן גתה.

21.30 הכומר והנערה (ברזיל 1966) THE PRIEST AND THE GIRL

בימאי: יואכים פדרו דה אנדרדה
 סרטו השני של דה אנדרדה מבוסס על פואמה ברזילאית ידועה, "אהבה אפילו בתחרה לבנה" מאת קרלוס דרומוני דה אנדרדה. "הכומר והנערה" מתאר ספור אהבה טרגי. קייר כפרי מתאהב רעיערה הנשמרת בקנאות ע"י אביה היחיד. (83 דקות. דובר אנגלית ללא תרגום).

בימאי: אריק רוהמר
 שחקנים: ז'אן קלוד בריאלי, אורורה קורני, ביאטריס רומן. ספור חמישי בסדרת "סיפורי המוסר". גבר בשנות הארבעים לחייו מבלה חופשת קיץ על שפת אגם ומפתח תשוקה נסתרת כלפי שתי בנות עשרה תוך כדי השתעשעות עם ידידתו. (105 דקות. דובר צרפתית תרגום לאנגלית).

21.30 גאנגה זומבה (ברזיל 1963) GANGA ZUMBA

בימאי: קרלוס דיגוס
 שחקנים: אנטוניו פיטאנייה.
 קרלוס דיגוס ("העיר הגדולה", "בני בני ברזיל"), אחד ממייסדי ה"סינמה נובו" מתאר בסרטו את "מרד העבדים האמריקאים הראשון". העלילה מתרחשת ב-1641 ועוסקת בתהליך התנגרותו הנפשית והפוליטית של נסיך שחור שנולד כעבד במטעי הסוכר בעוד סבו מולך על קלוניה חופשית של עבדים משוחררים בצפון מזרח ברזיל. סרט פוליטי ישיר, בעל דמויות סמבאיות המאופייין בתנועות מצלמה "גודארדיות". (99 דקות). דובר פורטוגזית תרגום לאנגלית.

26.1 יום רביעי
 19.00 אומנות האנימציה - תכנית יבוא מאנגליה, פרטים יפורסמו על לוח המודעות בסנימנטק.

BARRAVENTO
 Glauber Rocha
 בימאי: גלאובר רושה
 שחקנים: אלדו טקסיארה, אנטוניו לואיס סאמפאניו.
 סרטו הארוך הראשון של רושה הוא אחד מסרטי המפתח של ה"סינמה נובו" הברזילאני. העלילה מתרחשת לחופי בריה, בכפר דייגוס קטן שתושביו הפרימיטיביים סוגדים לאילידי הים. השלוה המקומית נחרת עם שובו לכפר של צעיר מקומי שחי תקופה ממושכת בעיר הגדולה. הסרט עוקב אחר מאמציו הנואשים לשרש את האמונות התפלות והרעות הקדומות ולהוביל את בני אלה ההווה. סרט אקספרסיבי מרשים שהקו העלילתי שלו נע בין אלימות מתפרצת לסצינות שלוות בעלות יופי לירי. (110 דקות). (דובר פורטוגזית תרגום אנגלית).

19.1 יום רביעי
 19.00 הפתיון הלבן (ארה"ב 1978) WHO'LL STOP THE RAIN

בימאי: קרל רייז
 שחקנים: ניק נולט, טיוסדי וולד, מייקל מוריארטי.
 סרטו האמריקאי השני של קרל רייז מטפל בהשפעות הפסיכולוגיות של מלחמת וייטנאם על החברה האמריקאית. עיתונאי ששירת בוטנאם מבריה בעזרת ידידו חבילת הירואין לארה"ב. בעקבות פעולה זו מעורבים גבורי הסרט במטע המונחה ע"י טירוף וחוסר הגיון ברור. סרט מרתק וצוות השחקנים מעולה. (126 דקות).

21.30 היער המאובן (1936 ארה"ב) THE PETRIFIED FOREST

בימאי: ארצ'י מאיו
 שחקנים: המפר בוגרט, לסלי האוורד, בט דייוויס.
 גנגסטר אלים (בוגרט) מחזיק חבורה של בני ערובה במסעדה שבתחנת רחוק מבודדת באיזור נידח באריזונה. בין בני הערובה צמד נאהבים, משורר (לסלי האוורד) והמלצרית העובדת במקום (בט דייוויס). (83 דקות. דובר אנגלית ללא תרגום).

22.1 מוצ"ש
 19.30 מורושק (גרמניה, 1977) STROSZEK

בימאי: ורנר הרצוג
 שחקנים: ברנו ס, אדה מאטיס, קלמנט שיץ.
 סרט המבוסס על דמותו של ברנו ס. מי שכיבב כסרס הקודם של הרצוג "קספר האחר". ברנו משתחרר מבית הכלא ויוצא לארה"ב עם ידידיו, וזנה ושכן זקן. כדי לפתוח בחיים חדשים, אולם אמריקה היא עולם שברונו אינו מסוגל להתמודד איתו. (108 דקות).

21.30 ואלנטינו (בריטניה, 1977) VALENTINO

בימאי: קן ראסל
 שחקנים: רדולף נוראייב, לסלי קארון, מישל פיליפס.
 דמותו של גיבור סרטי הראינוע, רדולף ולנטינו, המאהב הגדול בכל הזמנים והסגנון המיוחד של קן ראסל. (128 דקות).

23.1 יום ראשון
 19.00 רחלנד (ארה"ב 1977) ROSELAND

בימאי: ג'יימס אייבורי
 שחקנים: תרזה רייט, לו גאקובי, ג'רלדן צ'פלין.
 שלושה סיפורים קצרים המתרכזים סביב אולם ריקודים גדול לאנשים מבוגרים ובודדים. רבוצת אנשים המנסים להגשים את אשליותיהם באולם ריקודים, אשליות שאינן עומדות במבחן. הספור הראשון מתאר אלמנה המכריחה את מחזרה, בשני מתוארת קשישה ומערכת יחסיה עם יגולו צעיר ובשלושי אשה קשישה המעמידה פני זמרת אופרה לשעבר. עיקר כוחו של הסרט הוא בתסריט המצויין שאיכותו ניכרת לא רק בארגון העלילה אלא גם בדיאלוג התמציתי ובעיצוב הדמויות הצבעוניות והחיוניות. (104 דקות).

20.30 הבימאים האמריקאים הגדולים - וינסנט מינלי VINCENTE MINELLI

יצרי הסדרה על הבימאים האמריקאים הגדולים כחרו

TROPICI
Gianni Amico

בימאי: גיאני אמיקו
שחקנים: יואל בראסלס.
אודיסאה של משפחה ברזיליאנית העושה את דרכה לאורך דרכיה המאובקות של ברזיל. מיגואל ומשפחתו נאלצים לנדוד מן האזור הצפון-מזרחי של המדינה עד לסאו פאולו הרחוקה בתקוה למצוא פרנסה. זהו סרטו הראשון של גיאני אמיקו והוא משתמש כאן בטכניקה שהשתמש בה לפניו רנאר, רוסליני וגדאר — שילוב בין חומר דוקומנטרי מצולם לבין ספור פיקטיבי מביים. אלא שאמיקו צועד צעד אחד קדימה. ייבור הסרט יוצא מדיפעם מן התפקיד אותו הוא מגלם ופונה ישירות לקהל. (87 דקות).
דובר פורטוגזית תרגום לאנגלית.

1.2 **יום שלישי**
19.00 **מולייר (צרפת 1978)**

MOLIERE
Ariane Mnouchkine
שחקנים: פיליפ קובר, ג'וזפין דרן, ברגייט קאטיון, קלוד מרלין.
סרט רחב ריעה של בימאית התיאטרון הצרפתיה הנודעת אריאן מנושקין, מייסדת תיאטרון השמש. הסרט מגולל את סיפור חייו של מולייר מילדותו ועד מותו, דרך סיפורו מתגלה צרפת של המאה ה-17, מחיי החצר של המלך לואי ה-14 ועד לרלח העם. (250 דקות דובר צרפתית תרגום לאנגלית).

2.2 **יום רביעי**
19.00 **החתונה היפה (צרפת 1982)**

LE BEAU MARIAGE
Eric Rohmer
שחקנים: בימאי: אריק רוהמר
ביטאריס רומאן, אנדרה דוסוליייה, אריאל דובאסל.
צעירה המואסת בחיי הרווקות ובמאהבה הנשוי מחליטה ללבוש לעצמה בעל. בחירי ליבה, עידי המצויד בכל הכישורים הנדרשים מסרב ליפול ברשתה. בטכניקה המיוחדת לו מבזיל רוהמר את הסרט עד לשיאו המבריק, זהו קומדיה מודרנית "הסרטים שאני עושה מצויים על גבול בין הצנינות להומור. מצאתי שאנשים לוקחים את סרטי ברצינות רבה מדי, הם לא צוחקים מספיק..." (97 דקות. דובר צרפתית תרגום לאנגלית) (הקרנת הסרט מותנית בביקורו של רוהמר בארץ).

21.3 **ג'זבל (ארה"ב 1938)**
JEZEBEL
William Wyler
בימאי: ויליאם ויילר

DIE MARQUISE VON O
Eric Rohmer

בימאי: אריק רוהמר
שחקנים: אדית קלבר, ברנו גאנץ, פטר לודר.
בגישה ויואלית רעננה, בסגנונו הקולנועי — ספרותי המיוחד ובשפה הגרמנית, כדי להשאיר נאמן ככל האפשר למקור הספרותי. מעביר רוהמר לקולנוע את יצירת המופת של היינריך פון קלייסט. העלילה מתרחשת בסוף המאה ה-18 בעת הפלישה הרוסית לצפון איטליה. אלמנה יפיעה ומכובדת, אם לשני ילדים, מפרסמת מודעה בעיתון מקומי בעזרתה היא מקווה למצוא את אבי בנה אותו אין היא מכירה. (102 דקות. דובר גרמנית תרגום לאנגלית).

29.1 **מוצ"ש**
19.30 **קאובוי של חצות (ארה"ב 1969)**

MIDNIGHT COWBOY
John Schlesinger
בימאי: ג'ון שלזינגר
שחקנים: דאסטין הופמן, ג'והן וויט, ברנדה ואקאר.
דרמה חברתית יומרנית ודחוסה על אמריקה שאין לה כל יחס לחייד ולחלש. עשוף כלים צעיר ומטופש מטכסס מגיע לניו-יורק כדי לכבש את העיר הגדולה ושוקע בברידות מנוונת ממנה מציל אותו היחיד שהצליח להגיש — צעיר חולני ועלוב. (113 דקות).

21.30 **מפיסטו (הונגריה 1981)**

MEPHISTO
Istvan Szabo
שחקנים: אישטבן סאבו
קלאוס מדיה ברנדאור, אילדיקו בנשאגי, קרין בויז.
אדפטציה לרומן מאת קלאוס מאן שהשלוכותיה רחבות יותר מאלו של הרומן. גיבור הסרט הוא שחקן גרמני שהקריירה שלו מתחילה בתיאטרון שמאלני ועם עליית הנאצים לשלטון הוא הופך למשרתם הנאמן מבלי לאהור אותם. (140 דקות).

21.30 **אנטוניו מהמתים (ברזיל 1969)**

ANTONIO DAS MORTES
Glauber Rocha
בימאי: גלאובר רושה
שחקנים: מאוריצינו ד'ואלה, אודט לארה, הוגו קארבנה.
סרט ברזילאי שזכה בפרס הגדול בפסטיבל קאן. פאנורמה על חיי העם הנדכא בברזיל מבעד לעיני גבור עממי, מעין רובין הוד ברזילאי. אנטוניו, גבור הסרט נשכר ע"י בעל ארמות ללחום באיכרים המתכננים מרד ועובר עם הזמן לצידו השני של המתרס. (95 דקות). (דובר פורטוגזית תרגום לאנגלית).

31.1 **יום שני**
19.00 **פרסיבל לה גלואה (צרפת 1978)**

PERCEVAL LE GALLOIS
Eric Rohmer
בימאי: אריק רוהמר
שחקנים: פאבריקס לוצ'יני, אנדרה דוסוליייה, לאנג בולנג'ה.
עיבוד מסוגנון ולא ריאליסטי של מעללי הגבורה של פרסיבל, מאביריו של המלך ארתור, ע"פ כתביו של כרטיין דה טרואי מהמאה ה-12. רוהמר ניסה לשחזר את ציורי ימי הביניים על מנת שישמשו רקע לטקסט שלרעת רוהמר הוא "אחד היפים ביותר ובספרות הצרפתית". (138 דקות. דובר צרפתית תרגום לאנגלית).

שלוחה לסינמטק בבית התפוצות

שחקנים: בט דיוויס, הנרי פונדה, ג'ורג' ברנט. מהגדולות והטובות במלחמות הרומנטיות של שנות ה-30. בט דיוויס (אוטקר על הופעתה בסרט) מגלמת דמות של נערה דרומית הגורמת לתסבוכת רומנטית עקב הקפריזות והנורחות שלה. התסריט מצוין וכמוהו צוות השחקנים ובמיוחד בט דיוויס שהתמחתה בגילום דמויות לא מתקתקות. (100 דקות). (דובר אנגלית ללא תרגום).

בינואר יפתחו הסינמטק בשותף עם בית התפוצות את המדור היהודי במסגרת זו יוקרנו סרטים שנושאים המרכזי יהדות ויהודים. בין הסרטים שיוקרנו יהיו סרטים נדירים שיובאו מחו"ל במיוחד. כל ההקרנות תתקיימה בבית התפוצות. חברי הסינמטק יהיו זכאים להנחה במחיר כרטיס הכניסה.

הסרט שיפתח את שלוחת הסינמטק בבית התפוצות, בבכורה ארצית יהיה: "תמונות לנגד עיני" IMAGE BEFORE MY EYES. סרטו של ג'וש ואלצקי שנעשה ב-1980. ספור תיעודי על חיים ותרבות יהודית בפולין. פרק בהסטוריה היהודית שנקטע בברוטאליות על ידי הנאצים. הסרט הוקרן בפסטיבל לקולנוע יהודי בארה"ב והוקרן במשך שבועות רבים. הבקורת קבעה שזהו סרט חובה לא רק לכל יהודי אלא לכל אדם. פרטים ושעות ההקרנה יפורסמו בקרוב.

תודתנו למרכז התרבות האמריקאי, שהעמיר לרשותנו את הסררה: הבמאים האמריקאים הגדולים.
תורה מיוחדת לגב' לילי עובריה על סיועה הרב להכניות הסינמטק.

לכבוד הסינמטק הישראלי
ת.ד. 23070
תל-אביב 61230

אבקש לצרף אותי כחבר בסינמטק תל-אביב.
הנני מחדש בזה את החברות בסינמטק

שם כתובת
ת.ז. טלפון

נא לצרף כרטיס החבר הישן
נא לצרף תמונת פספורט
בלי תמונה לא תקבל ההרשמה.

הערות:

1. אין הסינמטק אחראי למצב הטכני ולאורכם של הסרטים. (אורכם של הסרטים שמצויין בתכניה הוא אורכם המקורי בלבד).
2. שינויים בתכנית אפשריים, נא לעקוב אחרי הפרסומים בעתונות ובאולם הכניסה לסינמטק.
3. כל הסרטים מלווים בתרגום לעברית, אלא אם כן צויין אחרת בתכניה.
4. הקופה נפתחת שעה לפני תחילת ההקרנה.
5. עד עשרים דקות לפני תחילת כל הקרנה — מכירה לחברי הסינמטק בלבד. (אלה שאינם חברים יוכלו להתחיל לרכוש כרטיסים רק לאחר החבר האחרון שהגיע למקום בזמן המיועד לחברים).
6. רכישת כרטיסים מראש, לחברי הסינמטק בלבד — במשרד הסינמטק, בנין עירית תל-אביב קומה 11 חדר 1157 ביום ג' ו-י' בין השעות 09.00-13.00 ומדי ערב בקופת הסינמטק.
7. כל חברי הסינמטק זכאים להנחה של 50% בקולנוע "גורדון" עד רבע שעה לפני תחילת ההקרנה.
8. כרטיסי הנחה לתאיטרון "הקאמר" להשיג בקופת הסינמטק, לחברים בלבד.
9. חברי הסינמטק לא יוכלו לרכוש בקופה יותר מ-2 כרטיסים בפעם אחת.
10. חניה לכאי הסינמטק, גם מאחורי בית מפעל הפיס רח' ליאונרדו דה וינצ'י.

הודעות לחברי הסינמטק:

סרטים קצרים במכון גתה
17.1- וב- 19.1 בשעה 20.30 יתקיימו שני מפגשים עם מר הילמר הופמן רש אגף התרבות של פרנקפורט. ב-17.1 ערב סרטי אנימציה קצרים.
וב-19.1 ערב סרטים דוקומנטריים קצרים. לפני כל תכנית תנתן אקדמה באנגלית.

כניסה חופשית.

תכנית חודש ינואר בשג' צרפת בשיתוף עם הסינמטק התל-אביבי:

- 8.1 19.30 "התפוצות" (1979) במאי: ל. דיינמן עם: מ. פיקולי
- 11.1 19.30 "מסתורי החופש" (1974) במאי: ל. בוניאל עם: מ. פיקולי
- 15.1 19.30 "מתופל" (1977) במאי: ג. רופו עם: מ. פיקולי
- 18.1 19.30 "ילדים מפונקים" (1976) במאי: ב. טברניה עם: מ. פיקולי
- 19.1 19.30 "היפה והחיה" (1976) במאי: זאן קוקטו עם: ז. מארה
- 25.1 19.30 "חזרה לבית אבא" (1981) עם: מ. פיקולי
- 29.1 19.30 "ספור מוזר" (1981) עם: מ. פיקולי

כל הסרטים מלווים בתרגום לאנגלית

ימי עיון

ימי עיון בנושאי קולנוע, מאורגנים ע"י המכון הישראלי לקולנוע.
שחרי קולנוע המעונינים בפרטים נוספים יתקשרו לטל: 280628, 287198.

דש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש

אוכלים את ראול (ארה"ב 1982)

בימאי: פול בארטל
תסריט: ריצ'רד בלקפור, פול בארטל; **צילום:** גרי תיילטס;
עריכה: אלן טומאיאן; **מוסיקה:** ארלון אובר; **הפקה:** אן קימל;
שחקנים: פול בארטל, מרי וורנוב, רוברט בלטון, דן בארוואס, סון סיגור, באק הנרי, רלף בראון, אדי מקקלורג, אד ביגלי, המילטון קמפ, אלן ריץ, אורף: 83 דקות. **הפצה:** סרטי גלעד.

פול ומרי בלנד הם זוג נשוי מאושר בחלקו. הם גרים בלוס אנג'לס, הוא סוחר ירקות, היא אחות בבית חולים. מאחדת אותם שנאתם למין ואהבתם למוזיקה. הם חולמים לפתוח מסעדה לאנני טעם. החלום הורוד שהגשמתו נראית בלתי אפשרית הופך לאפשרי. כשהשניים מחסלים בטענות "סונגרי" שיכור שנקלע לדירתם. בעקבות המקרה הם מפרסמים מודעה בעיתון פורנוגרפי ורוצחים את סוטי המין המגיעים לדירתם בעקבותיה. בעזרתו של ראול, פושע מקסיקני קטן, הם נפטרים מהגויות וכספי הנרצחים עוברים לקרן לטובת המסעדה. אלא שראול החומד במרי ומתערב יתר על המידה בעסקי בני הזוג הופך לאבן נגף.

פול בארטל שהיה ידוע עד לסרט זה בקרב חוגים מצומצמים של סינפליים בשל סרטי ה"ב" שלו, סרטים כמו "חלקים פרטיים" או "מרוץ המוות 2000" (שהוצג זמן קצר בארץ מבלי שיעורר כל תשומת לב), מעיז כאן כרטיס ביקור העשוי לצרפו אל יוצרי הסרטים הממוסדים. זוהי פארסה שחורה המזכירה קומדיות מקבריות כמו "ארסניק ותחרה ישנה" ("כוס התרעלה" כפי שנקרא בארץ) או את המחומר המצליח "סוויני טוד". בניגוד לסרטים הלייזרניים ותיקים זהו סרט העשוי ברשלנות וחובבנות מכוונים ההופכים בסופו של דבר לחלק מסגנונו של הסרט. זוהי פארודיה על דרך החיים האמריקנית המתבטאת במנהגי הזוג המרובע הישן במיטות נפרדות וחי בין רדיטים מזויזעים בסגנון שנות החמישים ומנצל לטובתו את שגעונות המין של תושבי ערים. עד כמה שהדבר נראה מזורז השעשוע ממהתלה בלתי מחייבת זו נובע דוקא מהאווליות, הוולגריה, המשחק המוגזם והיחס הלא איכפתי לערכי מוסר ולחיי אדם.

דניאל ורט

אות קין (ישראל 1982)

STIGMA
בימאי: אורי ברבש
תסריט: ערן פרייס **צילום:** דניאל שרון
עריכה: עדה לפיד **מוסיקה:** יוני רכטר **שחקנים:** ארנון צדוק, דליק וולניץ, עופרה ויינגרטן, רוברט פולק, רות הרל"פ. **הפצה:** סרטי מטלון. **אורך:** 105 דקות.

אהוד מעיין (ארנון צדוק), הוא צעיר תל-אביבי המשחחרר מאישפח בבית חולים לחולי נפש. בצאתו, הוא מוצא את חברו (דליק וולניץ), המנסה לעזור לו בצורה כמעט כפייתית, ומגלה שאשתו (עופרה ויינגרטן) חיה עם גבר אחר. באותו זמן ניקרת אהוד לשירות מילואים ממושך ברמת הגולן, ערב מיבצע ליטני. במהלך המילואים, מתמדד אהוד גם עם בעיותיו כאיש צבא וגם עם המשברים האישיים שלו בבית.

ערן פרייס ואורי ברבש עשו יחד עבודות נאות לטלוויזיה ("יחסים לכל החיים"), מגישים כאן כרטיס ביקור קולנועי ראשון, שבו אין התוצאות משתוות לכוונות של השניים. התסריט דל, רופס, וכפיר. אין כאן סיפור של ממש אלא מעצים שונים שבורחם אצבע משכנעים. אין אנומורפיה מספקת על המיות, ובמיוחד מקופחת הדמות של דליק וולניץ, שעושה עוול לשחקן רגיש וסימפטי זה. אין ירדעים רבד על עיסוקיו של אהוד מעיין במיסגרתו האזרחית, יש רק שברי מידע עליו ועל מהלתו. גם הסיום המסורפל אינו תורם לאיכותו של הסרט. אורי ברבש מתמדד כאן במאמצים

רבים עם תסריט בלתי-אפשרי, ומביים אותו כסרט טלוויזיה סגור ודחוס, בסגנון כמעט תיעודי. התוצאה מזויפת. לא דראמה מן החיים, ולא משהו גדול מן החיים, כמו בקולנוע. פה ושם, מצליח הבימאי להוציא רגעים יפים עם הרבה חום ואהבת אדם — זה מרגש במיוחד בסצנת המיפגש בין החיילים לבין העולות החדשות באולפן. אולם בסופו של דבר, יש כאן מילכוד של תסריט בלתי-אפשרי שאינו מאפשר לגיבור להתמודד עם מציאותו. וימומית, שצריכה להיות הונית האמיתית להתמודדות עם הבעיות הקשות. המילואים מהווים אולי מיסגרת קומפאקטית, מבחינה דראמטית, אבל בלתי-מספקת מבחינה ריאלית. עיקר הצלחת ברבש, הוא בהפקת מישחק מעולה מארנון צדוק בתפקיד הראשי, הן עיצוב נאה של דמות אשתו, בידי עופרה ויינגרטן. דליק וולניץ ראוי רק להשתתפות בעצר.

שאל שיר-רן

אני אוהב אותך (ברזיל 1980)

EU TE AMO
בימאי: ארנאלדו ז'אבור
תסריט: ארנאלדו ז'אבור
צילום: מורילו מאסקס
עריכה: מאיר טאווארס **מוסיקה:** ציקו בארקה דה הולאנדה, טום ז'ובים, סזאר קאמארגו מאריאנו. **שחקנים:** סונייה בראגה (מיניקה), פאולו סזור פראיו (פאלו), ורה פישר (ברברה). **הפצה:** סרטי גלעד. **אורך:** 110 דקות.

אשתו של בעל מיפעל ליצור חיות שפשט את הרגל, עוזבת אותו לאנחות, בדירת הגג שלו. בריו דה ז'אנירו, עם כל מכשירי הוידאו שעמם הוא משתעשע. תחילה, מעביר הגבר את זמנו בצפייה חוזרת של רגעי האושר שהיו לו עם אשתו, על מסכי הטלוויזיה, ואחר-כך, כשהוא מתאווש, הוא מומין לדירה נערה שגשג במקרה. לנערה המעמידה פני יאנית, אך אינה כזאת, יש בעיות משלה, אחרי שאהובה, טייס נשוי, עזב אותה כדי לשוב לאשתו לחקות. המיפגש בין הבעל הנטוש והמאהבת שניגזרה מתחיל כטון ציני, כאשר השניים מנהלים דו-קרב אירוטי. הם משחקים משחקי אהבה שונים אבל בסופו של דבר הם מגלים רגש אמיתי שנוצר ביניהם. בסוף הסרט יוצאים השניים במחול, כדי לחגוג את אהבתם החדשה.

חיצונית ודרמטית, מזכיר סרטו של ז'אבור את הטאנו האחרון בפאריס של ברטולוצ'י, אלא שכאן הגישה יותר צינית ופחות פסימית מזו של הבימאי האיטלקי. ז'אבור מצליח לשלב במהלך הסרט הרבה אמירות על החברה הבורגנית בארצו ועל זיקתה למערב. החלום המערבי של כסף, טכנולוגיה ומין ניראה כאילו גדול על החברה הברזיליאנית שקרובה עדיין יותר לגינגל הפתוח מאשר לפאר של בריו. ז'אבור מלגלג, אם כן על ההתפרסות, ההתמכרות והרצון לחקות את המערב, שפשט בכורגנות על ארצו.

זהו סרט עם הרבה מין ושעשועי טכנולוגיה, ושנה המרכיבים מנצלים כדי להפוך את הסרט להצלחה קופתית, וז'אבור הצליח בכך במלוא מובן המילה. אולם הקהל נסחף יותר אחרי הארטיקה שבסרט, ולא אחרי היצד האידיאולוגי שלו. האמת היא שלקהל לא נח לשמוע דברים לא נעימים על עצמו, ולז'אבור כנראה לא איכפת אם הוא שומע על לאו. הוא מעניק כאן לצופה חוויה בלתי רגילה, כשהוא נעור בחופשלה מהמתמ של סונייה בראגה, שהיא בעלת נוכחות מניית מחשפלת. בעידן שאין בו אלילות מין, היא תופעה יוצאת דופן. פאולו סזאר פראיו משכנע ונוגע ללב, וורה פישר, כאשתו, בתפקיד קטן יחסית, היא סכסית ואפקטיבית כפי יש רק ז'אבור מסוגל להעביר תכונות אלה על הברזילאים.

שאל שיר-רן

טי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש

חדש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש

בדרך למקום אחר (צרפת 1980)

UN MAUVAIS FILS

dir: Claude Sautel

בימאי: קלוד סוטה
תסריט: קלוד סוטה, דניאל ביאסיני, ז'אן פול טורוק (על פי ספור מאת ביאסיני); **צילום:** ז'אן בופטי; **עריכה:** ז'אקלין תיירו; **מוזיקה:** פיליפ סארד; **הפקה:** אלן סארד, רולן ג'יראר, שחקנים; **פטריק דוויר,** איב רובר, בריגיט פוסיי, ז'אק דופילו, קלייר מווייה, אנדרה ז'ולין, רידי פונטרמולי, פייר מגולו, אטיין שיקו. **אורך:** 110 דקות. **הפצה:** יעקב בוארון.

ברונו שב לצרפת מארה"ב שם היה אסור במשך חמש שנים בעוון מסחר בסמים. הוא מגיע לבית אביו העובד כמנהל עבודה באתר בנייה. יחסי האב והבן מגיעים למשבר, כשהאב מאשים את בנו בהתאבדותה של הרעייה האם. ברונו מנסה להשתלב בחברה תחילה בעבודות דחק ולבסוף בחנות ספרים המנוהלת בידי הומוסקסואל מוזקן חובב אופרה. בחנות נקשרים קשרים רומנטיים בין ברונו לקתריין העובדת במקום שכמותו היא עוברת תקופה של הגמלות מסמים קשים.

קלוד סוטה מתעד בסרטיו את הבוגרנות הצרפתית. בסרטים כמו "אלה הם החיים", "סזאר ורוזאלי", "וינסנט פרנטואה פול והאחרים" או "ספור פשוט" הביא נתחים מהוויי צרפתי "אהבות טגנות" או משברים בחיי זוגות נשואים. אז כמו עתה הוא מרבה בסצנות מלל סביב לשולחן האוכל. ב"בדרך למקום אחר" (שם עברי לא ברור לסרט ששמו במקור "בן סורר") מציג סוטה מפגש בין שני דורות, התנגשות בין ערכי מוסר. הטרגדיה של האב והבן שבסרט היא שהשניים בסופו של דבר קרובים זה לזה אך החומות הנוקשות שבהן הם מסתגרים מאלצות אותם לעשות דרכים עקיפות עד שיעמצו נתיב זה אל ליבו של זה. סוטה הוא בראש וראשונה תסריטאי, כותב דיאלוגים אמנים, מיומנת שאותה רכש לעצמו עוד בימים בהם נודע כדוקטור לתסריטים. מעלתו השנייה של סוטה היא הדרכה נכונה של שחקנים. רומי שניידר, מישל פיקולי או איב מונטן יצרו בסרטיו תפקידים יצורים לטוב. יכולת הבימוי של סוטה לוקה בחסר. מי שיכול היה להפוך למשוררה של הבוגרנות הצרפתית נותר בגדר טכנאי מקצוען, שאינו מתעלה מעבר להגשה של סיפור, סרטיו, במקרים הטובים, והסרט שלפנינו אינו יוצא דופן מבחינה זו, לא התעלה מעבר להייתם דראמות דיאלוגיות עשויות יטב. הדראמה ב"בן סורר" — משבר ביחסים בין אב לבן וסופו אהבה הנרקם בין שתי דמויות אבודות — היא אולי מרגשת ונוגעת ללב הרבה יותר על הנייר ממה שנראה על המסך. על חולשה זו מחפה משחקם הטוב של השחקנים הראשיים. איב רובר מצוין כאב הנוקשה, בריגיט פוסיי כקתריין המכורה לסם גם היא טובה, ול'יאן דופילו כבעל החנות טוב הלב יש רגעים יפים לא מעטים. אך יותר מכל זהו סרטו של פטריק דוויר, אחת הדמויות הבולטות בקרב הדור החדש של הקולנוע הצרפתי. בעת הצפייה בסרט לא ניתן להתעלם מהטרגדיה האישי של השחקן הנפלא הזה, שהביאה למותו בטרם עת.

■ דניאל ורט

בננה ג'ו (אטליה 1982)

BANANA JOE

dir: Steno

בימאי: סטנו
מופיק: דרבי אינטרנשיונל **תסריט:** מריו אמנדולה, סטנו, ברונו קירובי **צילום:** מינו אנטוניאטי **שחקנים:** באד ספנסר, מרינה לאנגנר, מריו סקארטה, ג'אנפראנקו בארה. **הפצה:** סרטי גלעד.

בננה ג'ו (באד ספנסר) הוא הר אדם, פרא אצילי, דתי, עם חברת ילדים חסרי בית בג'ונגל של פרו. הוא משתמש כאביהם המאמץ וביחד הם מתפרנסים מגידול בנות, המשמשות להם כסחורה, ואותה הם מחליפים במידור הנדר, תמורת מוצרי מזון, כלי בית, בגדים ועוד. צרותיו של ג'ו, אמריקאי שלא הכיר מעולם את הוריו,

מתחילות כאשר נובל מלשין על ג'ו שהוא סוחר ללא רשיון, האיש גדול המימדים, שלא ראה בחייו כסף ואינו יודע מה זאת סלובויה, יוצא למסע בתוך הביורוקרטיה הדרום-אמריקאית, כדי לזכות במימון הדרוש. בין השאר, הוא עובד כשומר סף במעון לילה, שם הוא מכיר זמרת בשם דוריאן, ואותה הוא מערץ. הוא אפילו מתגייס לצבא וכמעט גורם למחפזה, במאמציו לעקוף את הביורוקרטיה האופיינית של רפובליקת בננות. בסופו של דבר, מעליץ ג'ו לסלק את הנובלים, דוריאן הופכת למורה בג'ונגל ומקבלת באהבה את צביותו של מחורה המגולד.

סרט שמתאים להצגה יומית, ולילדים עד גיל 14. הבימאי משמש בכל תעלול אפשרי כדי לזכות באהדת הקהל, גיבורו הוא טוב כמלאך, אהובתו נראית אולי כזונה אבל היא טהורה ותמימה, הנבלים הם מרובעים ומגוחכים והאלימות היא בנוסח סרטי אנימציה מיושנים. הרבה מכות אבל זה לא מזיק לאיש. טטנו מחמיץ כאן הזדמנות לסאטירה על עימות בין פרא אדם לחברה מודרנית, והוא חוזר שוב ושוב על אותן הבידיוחיות הפושרות, כשהוא ניהור לא להרגיז איש. אבל גם כך, ראוי הסרט לתנאי הקרנה קצת יותר טובים מן המוצע לו בקולנוע מקסים בתל-אביב, שם התמונה מוקרנת במיסגרת לא נכונה על המסך, ועוצמת הקול עולה ויורדת כשירירותיות.

■ שאלו שיר-רן

בעלי קצת בוגד בי (ארה"ב 1982)

A LITTLE SEX

dir: Bruce Paltrow

בימאי: ברוס פאלטרו
מופיק: רוברט דה לורנטיס וברוס פאלטרו **תסריט:** רוברט דה לורנטיס **צילום:** אלף בוד תלבושות: פאטרייה פון ברנדנשטיין **מוזיקה:** ג'ורג' דלוי **עריכה:** ביל אטלר **שחקנים:** טים מתסון, קיית קאפשו, אדוארד הרמן, ג'ון גלור, ג'ואן קופלאנד, סוזנה בלקן. **הפצה:** סרטי נח אורץ: 94 דקות.

מייקל (טים מתסון) סובל מן העובדה שכל אשה הפוגשת בו, מתיחסת אליו כאל אובייקט מיני, אחרי שהוא מתייעץ עם אחיו הבכור, הוא מגיע למסקנה שפתרון הבעיה הוא בנישואין כרת וכדין. הוא משכנע את אחת הידידות הותיקות (קיית קייפשו) להינשא לו, אם כי היא חושדת במניעיו, ואכן, עד מהרה מסתבר שהוא מתקשה לעמוד במיבחן. אשתו הטרידה תופסת אותו בשעת מעשה, עם כוכבנית בסרט פרסומת שהוא מביים, ועוזבת אותו. מייקל המיואש מתייעץ שוב עם אחיו אבל אינו זוכה לראות את אשתו שוב. עד אשר אינה מחזירה לו כגמולו. הוא מוצא אותה במיטת ידד ותיק משכבר הימים.

זהו סרט המתימר להיות נועז אבל פונה בעצם לכל הקהל, בלי הגבלה, סרט בינוני המעלה נושא אשר מעניין תמיד, לכאורה: איך להתמודד עם חיי הנישואין, למרות הפיתויים שמחזיקו. אין כאן הפתעות, ברור מהתחלה שמייקל יבגד באשתו, ואילו היא תחזור אליו רק אחרי שתיכנס למיטת גבר זה. אי-אפשר בשים פנים ואופן לזהות את מקום ההתרחשות של הסרט, כאילו התכוונו עשוי לטשטש בכוונה את מיקומו. שני בעלי התפקידים הראשיים מתסון (שהופיע בצעירים, פרועים ושחובבים ואחר כך ב-1941) וקייפשו הם חבוכים למדי ואילו אדוארד הרמן (שהופיע באדומים) זוכה לתפקיד כפוי טובה של מספק "רפליקות". יש פה ושם טיזת משעשעות, אך הן מעטות מדי, למרב הצער.

■ שאלו שיר-רן

רטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש

אי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש

הסערה (ארה"ב 1982)

TEMPEST

dir: Paul Mazursky

בימאי: פול מאזורסקי
מופיק: פול מאזורסקי עם סטיבן ברנהרדט ופאטו גוזמן
תסריט: פול מאזורסקי וליאן קאפיטונג
צילום: דון מקאלפין
תיאורה: פאטו גוזמן
עריכה: דון קאמברן
מוסיקה: סטמו יאמאשטה
שחקנים: ג'ון קאסאוטס, ג'ינה רולאנדה, סוזאן סאראנדון, ראל גזליה, ויטוריו גאסמן, מולי ריינוואלד.
הפצה: סרטי מטלון אורך: 140 דקות.

אדריכל אמריקאי מצליח מואס בחיים השבעים והשקיקים שלו ומחליט לחזור אל המקורות האדריכלי השבוי בכבלי ההצלחה שלו. בחזית עם טייקון נאנסטריס לבניית סופרקאזינו וביחסים מיתקדים הוולכים עם אשתו. הוא יוצא עם בתו לאחד האיים השוממים של יוון, מכורתה, כשלמטע מצטרפת צעירה אותה פגש בדרך ורעה עינים תמהוני. כולם חווים את המשמעות האמיתית של הטבע. בשיאו של הסרט משעבד האדריכל את הטבע, אותו הוא מכיר – לצרכיו, כדי לסגור את מעגל חייו.

כשכתב ויליאם שייקספיר את מחזהו האחרון "הסופה", הוא היה בחייו קרן שבע ימים ותלאות שחור אל עיר מולדתו, סטרפורד. כדי לסיים בה חיים מלאי מעש בתיאטרון – לפני ומאחורי הקלעים. "הסופה" היה מחזה שונה מעט ממחזהו הקודמים ונכתב מנקודת מבט. אולי רגועה יותר, ריאליסטית מעט פחות.

פול מאזורסקי השתמש ביסודות של המחזה לסרטו "הסערה" וכמו קולונל אינטליגנטי, ציני אולי לא מעט, הוא לקח את העיקר שבחומר ועיצב אותו על פי דרכו. כמה שארפטציה צריכה להיות. הכוונה, רוח הדברים, נשארת – למרות שגם היא מקבלת תפנית "מזורסקאית" – העלילה משתנה מעט.

מאזורסקי של "הסערה" אינו במיטבו. הוא שונה. הוא מפתיע אבל אינו מוכיח. יש כאן כמה רגעי פנינים – תוצאה של עבודה שבתפת שלו עם ג'ון קאסאוטס וג'ינה רולאנדה, כמו עם כמה אחרים: ויטוריו גאסמן, סוזאן סאראנדון, ראל גזליה ומולי ריינוואלד הצעירה, אבל יש גם כמה רגעים ארוכים, לא ברורים ולא מעטים שאינם מוסיפים לצלילותו של הסרט בסופו מסתבר לנו מה שחשבנו כל הדרך, שזאת היא בעצם מעין מהתלה וזה, בעצם, יכול להיות הפיזי האמיתי.

■ **גידי אורשר**

השנים הוכיחו שהשמש כבר אינה זורחת על הדגל האנגלי, לפחות לא כל השנה, בכל הנוגע לכיבושים ולטריטוריה, אבל הקולנוע שלהם מסרב להאמין לחרושה. הוא חוזר שוב ושוב לאותם ימים גדולים. הפעם – לימי מילחמת העולם השנייה בדרום מזרח-אסיה. הרוח היא אותה רוח שפייעה באלק גינס ביגשר על הנהר קואניי. רוח של גאווה לאומית נוחה, של "אנו נסתדר" ואנשי ההפקה עוזרים לזה בכל לב. האנגלים, כמה שיהיו מגוחכים, תמיד צורקים, בסופו של דבר וזה מה שמחייק סרט זה או אחר. אין לזאבי הים" כל ייחוד, בוודאי שאין לו שום סיבה להעשות היום, מלבד לזרוק עוד כמה לירות אנגליות למישורי ההפקה שיזמה את הסרט. זו מסוג סרטי הפעולה הצמחוניים שאף אחד לא ירגיש בחוסרונם, ואיש לא יקדמם בכרזה. אבל "זאבי הים" אינו סבל בלתי אפשרי, זה סתם בזבז זמן משום שאין לו שום כוונה ואין בו דבר מקורי. ומה שיכול, אולי, להיות טוב לכורסת הטלוויזיה, קשה שיהיה מספק כביציה. עולה היום יותר משלש מאות שקלים, וזה רק להוצאות בסטיות.

■ **גידי אורשר**

REMEMBER MY NAME

dir: Alan Rudolph

בימאי: אלן רודולף
תסריט: אלן רודולף; **צילום:** טאק פוג'ימוטו; **עריכה:** תומס, וולס, ויליאם א. סוירי; **שירים:** מאת ומבוצעים על ידי אלברטה האנסר; **הפקה:** רוברט אלטמן. **שחקנים:** ג'רלדין צ'פלין, אנתוני פרקנס, מוסס גאן, ברי ברנסון ג'ף גולדבלום, טימוטי תומרסון, אלפרה וודארד, מרילין קולמן, ג'פרי ס. פרי. **אורך:** 94 דקות **הפצה:** סרטי מטלון.

אמילי משתחררת מתקופת מאסר ממושכת בכלא. היא שוכרת חדר בבית דירות לאסירות משוחררות ומתידדת עם פייק האחראי על הבנין. היא מתחילה לעבוד כקופאית בסופרמרקט. כל אותה עת היא מטרידה את מנחמם של ניל קרו ורעייתו בר ברה. ניל, מחבר, הוא בעלה לשעבר של אמילי. אמילי נאסרה באשמת רצח נערה שעמה ניל ניהל רומן. ההטרדות הן כנראה אמצעי לקראת מטרה.

זהו סרטו השני של הבמאי אלן רודולף, מי יציא מבית האולפנא של רוברט אלטמן. רודולף היה עוזר במאי ב"שלום לנצח", "המהמרים" ו"ושויל" וכתב עם אלטמן את התסריט של "כאפלו ביל והאינדיאנים". סרטו הראשון של רודולף "ברוכים הבאים ללוס אנג'לס" (1976) לא הרצג בארץ. סרטו השני: "רודי-רוק ברכים" (1980). הוצג זמן קצר ביותר. רודולף מושפע מאלטמן במיוחד מהדרך בה הוא משתמש בפס הקול – שיחות מקריות כביכול וחצאי משפטים משתלבים בעלילה הראשית. ברומה לאלטמן רודולף משתעשע בו אינר הוליוודי קלאסי וחותר נגד חוקיו. אולם, ההשפעה האלטמנית היא רק חלקית, רודולף הוא במאי מקורי ומרתק בפני עצמו.

סרטו של רודולף הוא בעיקרו סרט אווירה. או כפי שרדולף הגדיר: "סרט אודות הבלוז". אמצעי אחלהשגת המטרה הם שירי הבלוז הדיפים של המרת הוטיקה הוטיקה אלברטה האנסר המלחים את הסרט לכל אורכו.

רודולף יוצר וריאציה על המלודרמות הנשיות, שנוצרו בהוליווד בשנות הארבעים והחמישים. סרטים שבהם כיכבו בעבר שחקניות כמו ג'ואן קרופורד, בט דיוויס או ברברה סטנוק. סרטים אודות נשים נוקשות. ברומה לסרטים אפלים גם כאן מגיחה דמות מהעבר על מנת לנקום על עוול שנגרם לה. השעשוע של רודולף הוא שהוא בחר בדמות פרנאדייה ושבריה המנוגמת בידי ג'ודין צ'פלין. רודולף יצר סרט בלשי ללא בלש, המציב שורת חידות הנפתרות במהלך העלילה. את הרומנטיקה הוא הפך לאנטי רומנטיקה ואת

זכור את שמי (ארה"ב 1978)

זאבי הים (אנגליה 1980)

THE SEA WOLVES

dir: Andrew MacLaglen

בימאי: אנדריו מקלאגן
מופיק: יואן לוי **תסריט:** רגינלד רוז (לפי ספר של גיימס לסור)
צילום: טוני איימי **עריכה:** ג'וזף גלן **מוסיקה מקורית:** רוי באו
שחקנים: גרגורי פק, רוג'ר מור, דיוויד ניבן, טרוור הווארד, ברברה קלרמן, פאטריק מקי, פאטריק אלן **הפצה:** פורום פילם.

אי-שם במיזרח הרחוק במילחמת העולם השנייה עומדת לה אניה גרמנית ומשדרת לצוללות הגרמניות על. כואן וצאתן של אניות האספקה הבריטיות. המפקדה המקומית חייבת לחסל את מקור השידורים. אבל האניה הגרמנית עומדת במים נייטראלים. לצורך סילוק המיפגע, מגייסים אנשי מילואים הוותיקים מאוד של האימפריה, שלחמו עוד בתחילת המאה והיום הם בני למעלה מחמישים, אבל עדיין מלאי פטריוטיות. בראש המיביצע עומד האנגלי-אמריקאי גרגורי פק. הוא משמש לידו רוג'ר מור המורגל מכבר במוימות בין לאומיות. את הלוחמים הוותיקים מוליך דיוויד ניבן – יותר אנגלי מאנגלי. הקצבה משתלשל על האניה הגרמנית ומפוצרת אותה. כדי להוכיח שיפעם לוחם – תמיד לוחם" הוא הנעימה לפיה צועדת האימפריה שלעולם לא תתמוטט.

דש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש

ש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש

צילום: אילן רחנברג עורך: דני שיק פסקול: יצחק קלפטר שירים: ברוס ספרינגסטין הפצה: סרטי שפירא אורך: 90 ד'. שחקנים: ענת עצמון, גילה אלמגור, יהורם גאון גבי עמרני, תיקי דיין, אייל גפן, מוטי שירן, אורי גבריאלי, אריה אליאס, גיטה לוקה, מוסקו אלקלעי, חנה זרון..

אליס היא אנונימית מודרנית. האיש שלה מושלך לבית הסדר ואליס מתיידדת עם בימאי טלוויזיה המחפש דמות מרכזית לסרט על שיקום יצאנית: הבימאי, יורם, קשור למפיקה שלו, הראה בעניינם כלות את היחסים המיוחדים המתפתחים בין יורם ואליס. יורם מעוניין באמת לשקם את הזונה, למצוא לה עבודה הגונה ולהכניס אותה לחיים חדשים. הסרט, שהיה העיקר, הופך לטפל ומה שנשאר זאת הבחורה עצמה אבל החיים. מסתבר חזקים יותר מרצון של בימאי זה או אחר ואליס חוזרת לרחוב ומוצאת בו את מותה, אחרי שראתה את האור.

יקי יושע היה בימאי מבטיח. ב"שלום, תפילת הדרך", סרטו הראשון, הציג נמונה, מבלבלת, אמנם, אבל תמונה שהצביעה על פוטנציאל קולנועי. אח"כ באו "סוס עץ" ו"העייט" עם הפרובלמטיקה והזעם, שני סרטים שהצביעו על הולדת יוצר, בעייתי ככל שיהיה ב"העייט" היו כהר געשים פראי מאוד, ביחוד בתחילת הסרטו והפיסה נכונה שבמהרה הישראלי המצוי שחל התנהגותו.

לעומתם "כביש ללא מוצא" הוא גירסה, קולנועית ואישית של יקי יושע שלב שבו לא התמצא מעולם. יקי יושע רוצה לעשות סרטים שאנשים ילכו לראות. הוא יודע שרמה נמוכה, וחדירות אינם הכרחיים הישועה למרות שהעובר לפעמים. אבל הוא פונה לרבים הנמוכים ואינו מתאמצ לצייר את הדמויות כמו שהתאמץ לעשות בסרטים קודמים שלו. קשה לי להאמין שהוא עושה זאת בכונה משום שאין אדם המוציא תחת ידיו עבודה חותמת עליה (בייחוד בקולנוע) בלי שעשה את כל המאמצים לשפר אותה, בלי ששפך לתובה את כולו. "כביש ללא מוצא" הוא סרט רדוד ומרגיז, קשה לראייה — לעיתים משום שהוא כל כך שיטחני ולכן גם שיקרי, והו סרט המחליק על פני הרבים מבלי לרדת לעומקים. הבעייתיות שבו מתחילה בבחירת שחקניו, ונמרת בביצועים שלהם — בדרך ארוכה של טעויות. להוציא את ענת עצמון העושה כאן כמיטת יכולתה, מתאמצת ולפחות מתייחסת ברצינות לדמותה ומוכיחה שיש לה יסודות של כשרון, כל השאר פשוט אינם יודעים את אשר הם מעוללים לעצמם. יהורם גאון, על פיניסונים קנים בתיאטרון, הוא שחקן מעולה (לפחות היה פעם כזה, לפני שנים) וגילה אלמגור אף היא אינה קוטלת קנים. התופעה המאמצת בהופעתה הקצרה של חנה מרון בסרט. מה זה, מי צריך את השמות הללו? שחקנים אחרים, מפורסמים מחזות היו עושים את המלאכה אלי טוב יותר. נכון — אם דמויותיהם היו כתובות טוב יותר. אם אכן כך נראה בימאי טלוויזיה אין פלא שהטלוויזיה שוב נראית בצורה כזאת. אבל יושע אינו עושה סרט דוקומנטארי על הטלוויזיה, אלא סרט עלילתי על החיים גם כאן הוא נכשל, אני מקווה — כשלון זמני.

■ גדי אורשר

כשנתונים קח (ישראל 1982)

בימאי: פרדי שטיינהארט מפיקים: ישראל רינגל ויאיר פרדלסקי תסריט: מיכאל גרינשטיין צילום: ניסים (ניצ'י) לויאון עריכה: עטרה הורנשטיין מפיקים: מארטון מוסקוביץ (פזמונים) משה: סחר כוויאגראמיה: שלמה רזמרין שחקנים: יעקב בודו, רחל דיין, קארול פלדמן, יעקב הלפרן, אירית מאירי, יהודית קוננפלד, אריקה פיפר. הפצה: סרטי רול אורך: 90 דקות.

אם יש קהל נאמן בארץ הזאת, זהו הקהל של תיאטרון היידוש. לא חשוב מה יציגו על במותיו — חשוב שיש הצגה, שיש שחקנים, יש דראמה, אם אפשר יש שירים ויש פיתרון "ידידישקייט". הקהל של תיאטרון היידיש הוא קהל מיוחד במינו — תמיד יבוא וימלא

המלודרמה לפסיכודרמה מודרנית. שוב בדומה לאלטמן הוא מוסיף לסרט גוון ציני בצורת משדרי טלוויזיה ברקע, דיווחי חדשות הסוקרים רעידת אדמה בבודפשט שבממלכה היו נפגעים רבים. שואה גדולת ממדים, שהדמויות העסוקות בבעיותיהן הקטנות אינן מתיחסות אליה.

■ דניאל ורט

יצאנית ושמה קתרין (צרפת-איטליה 1980)

LES AILES DE LA COLOMBE

dir: Benoît Jacquot

בימאי: בנואה ז'אקו מוריס ברנט תסריט: פלורנס דלאיי, בנואה ז'אקו. על פי סיפורו של הנרי גיימס צלם: אנו גוארנירי עריכה: דומיניק אובריי מוסיקה: פיליפ סארד שחקנים: איזבל הופרט (מארי), דומיניק סאנה (קתרין), מישל פלסידו (סנדרו), ז'אן סורל (לוקיירש) לולא בלון (סוזן). הפצה: סרטי שובל אורך: 95 ד'.

בבית מלך בוונציה מתאכנסת מארי, יורשת יתומה ועשירה בחברת הסנדקית שלה, סוזן. באחד החדרים הסמוכים מתגוררת נערה בעלת מוסר ירוד שהתודעה אליה כבר בשמו של הסרט (השם המקורי — "כנפי היונה"). הנערות מתידדות. סוזן בוטחת בקתרין ומגלה לה כי מארי חולה במחלה אנושה. קתרין מטיילת בחצרות ונציה ופוגשת את סנדרו, מבקר מוסיקה ופסנתרן חובב. קתרין זוממת להשתלט על רכושה של מארי וסנדרו מסייע לה במצפון נוקף.

שמו העברי של הסרט מדויק מבחינה עובדתית גם אם קתרין איננה בתה של "יצאנית הצמרת" (השם העברי לסרטו של לואיס בונואל, "יפהפית היום"). השם גם מתעלם מן הגיבורה האמיתית בסרט. "מארי היא היפה בכל היונים", אמרת קתרין לסנדרו בקול מלגלג. "היא פרשה עלינו את כנפיה והיא מוגנת עלינו". מודעת הסרט מצטיינת בסגנון אקלקטי, במקרה הטוב: שם הסרט קורץ לאינני הפורנו ומאידך גיסא המודעה מפתחת פזילה רצינית לעבר האוהדים של כוכבות הסרט (מוכרים הסרטים "הגן של פינצי-קונטיני ו"רוקמת התחרה"). אין פלא שמרוב עטיפות נרצות (מוטעות) הסרט נחנק. אם לא די בכך, בהעתק המוקדם בארץ גופף נופך אוונגרדי שאפילו בנואה ז'אקו לא חלם עליו: במשך כמה דקות, לאורך כחמש סצינות קצרות (מארי וקתרין בתנות התכשיטים) התרגום מופיע על התמונה באיחור.

את יצירותיו של הנרי גיימס אני מכיר מתור עיבדים קולנועיים. ביניהם מצויים "דייוני מילר" של פיטר בוגנוביץ' (תסריט: פרדריק רפאל), "מה שירע מורגן" של לוק באורו (תסריט: מרגריט דוראס) ו"החדר הירוק" של פרנסואה טריפו. ביסרטי השלישי, בנואה ז'אקו מנטרף אל הקולנוענים המנסים לתרגם לשפת הקולנוע את הניואנסים הרדיקלים של גיימס: אי-הבנות הגורמות סבל בל יתואר שאותו נושאים על בהונות, אהבה שאינה מתממשת במחלות נטולות מרפא. ראיתי את סרטו הקודם של ז'אקו, "ילדי הארון" (1977) וכבר שם הוא מתגלה כחלמידי המובזק של ברסון. מבחינה זו ישנה התאמה מלאה בין סגנונו הסגפני של ז'אקו לבין הכיוון הספרתי אותו בחר לעיבוד.

סנדרו מוחה על קרף רפה נגד תכנייה של קתרין: "כבר לא קיים דבר כזה, להתחתן עם יורשת עשירה. דברים כאלה קורים רק ברומינס למחות". זאת אזהרה נוספת לא לשפוט סרט על פי התקציר העיליתי שלו.

■ איל נגה

כביש ללא מוצא (ישראל 1982)

DEAD END STREET

dir: Yaki Yosha

בימאי: יקי יושע מפיקים: דויד שפירא ויצחק קול תסריט: יקי יושע ואלי תבור

ש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש

רטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש

מלכודת מוות (ארצות הברית 1982)

DEATHTRAP

dir: Sidney Lumet

בימאי: סיידני לומט
מפיק: ברט האריס **סרטי:** גיי פרסון אלן, לפי המחזה של איירה לויין
צילום: אנדריו בתלכווויק **עריכה:** ג'ון פיצסטופנס **מוסיקה:** ג'וני מאנדל **תפאורה וכלבוש:** טוני וואלטון **שחקנים:** מייקל קיין (טוני ברודל), קריסטופר ריב (קליפורד אנדרסון), דיאן קאנון (מיירה ברודל), איירן וורת (הלגה נון-דופ), הנרי ג'ונס (מילגרם) **הפצה:** סרטי גלעד (האחים וורנר) **אורך:** 116 דקות.

סיידני ברודל, מחבר מחזות מתח, שהצגתו האחרונה ניכשלה, חוזר הביתה ומתנחם ברועות אשתו העשירה. בעידוד האשה, הוא מוזמן מחוזי צעיר שמבקש עזרה בעיצוב המחזה הראשון שלו. ברודל מתכנן להסל את הצעיר ולגנוב את יצירתו. שניראת לו מושלמת. ההמשך מגלה כי מערכת היחסים אינה כלל כפי שהיא נראית, שברודל והמחזאי הצעיר הכירו זה את זה קודם לכן, המומיה מסתבכת, עם הפתעות מכל צד, כאשר שתי דמויות נוספות, שכנה בעלת כישורים על-טבעיים, ופרקליט חשדן, מצטרפות לעציליה.

המחזה המצליח של איירה לויין (מי שכתב בין היתר את תינוקה של רוזמארי ואת הנערים מברזיל) הובא למסך הקולנוע על ידי הבימאי הוותיק סיידני לומט, שהתמחה מצד אחד בסרטים ריאליסטיים כמו סרפיקו ומצד שני במיכוד מחזות במה. כמו מראה מעל הגשר. לא ראיתי את המחזה המצליח בברודוויי, אבל קשה לומר שהתוצאה, בסרט של לומט, מלהיבה. יש כאן הרבה מדי תפוכות והתחכמויות שאינן מתקבלות על הדעת ומייגעות את הצופה. עד כדי כך, שהסרט הופך בשלב מסוים, לחידון בהרזים ולא לספור שבו אתה מתעניין בגיבורים וניסחוקים העלילה. לומט מנסה כל הזמן להפתיע ולהדהים, אבל ההמך הדל של התסריט עושה לו שירות דב. אין כאן מחשבה מקורית ובסיס אנושי מאחורי כל מה שמתרחש על הבר. מייקל קיין מתאמץ מאד בתפקיד הסופר המתוסבל, אבל הוא רחוק ממשחקי בילוש שעשה בזמנו עם מאנקהייביץ. כריסטופר ריב מנסה להיפטר מתדמית ה"סופרמן" בתפקיד דוחה ועלוב למדי ורק דיאן קאנון, בתפקיד רעיית הסופר, בולטת לטובה. איירן וורת, שחקנית תיאטרון שנטלה על עצמה את תפקיד השכנה, היא מרגישה. באותן סצינות קצרות בהן היא משתתפת.

■ **שואל שיר-ן**

פיצקארלדו (גרמניה המערבית 1982)

FITZCARRALDO

dir: Werner Herzog

בימאי: ורנר הרצוג
הפקה: לוקו סטיפטקי, ורנר הרצוג **סרטי:** ורנר הרצוג **צילום:** תומאס מאוך **עריכה:** ביאטה מיינקה-לינגנהוז **מוסיקה:** פופולורו. קטעי אופרות מאת ורדי, לאונקוולו, מייארבר, מסנא, פוציני, בליני — בביצוע אנריקו קרוזו. **יועצים טכניים:** אגלינגטון איירה ברלוזה, גוארמינו בנינגו פאוקר, **שחקנים:** קלאוס קינסקי (בריא) סוויני פיצג'רלד, פיצקארלדו, קלאודיה קרדינלה(מולי), ז'ואל לוגו (דון אקויליני), פול היטשר (פול רונרינקא, אוינגוק-פול), מיגל אנחל פואנטס (שולו), הואקקא אנריקא בוארוקו (הואקקא). **אורך:** 157 ד' **בימוי הקטע מתוך:** "ארעני" מאת ורדי; ורנר שרטר **הפצה:** סרטי מנהטן.

פרו בראשית המאה, אילי הגומי מפזרים ממון על מותרות. סוסיהם סובאים שמפניה בישעה שחם צופים באנריקו קרוזו ובשרה ברנהרדט כאלם האופרה במנאוס. פיצקארלדו מאחר לאופרה: מנעו סירתו התקלקל והוא חתר בידיו מרחק של 800 ק"מ. פיצקארלדו רוצה להקים אופרה במקום מושבו, באקייטוס — אבל אילי הגומי המקומיים לועגים לו. הם זוכרים מפעל קודם שלו, המסילה הטרנסאמוניתי, שירד לטמיון. בכספה של ידידתו, מולי, בעלת בית הבושת המקומי, פיצקארלדו קונה ספינה, רוכש זכיון

■ **שואל שיר-ן**

אלומות. בדיוק קהל זה היה המטרה של ההפקה הראשונה, המסחרית לפחות של סרט יידיש בישראל, בשנים האחרונות. התמימות והנאיביות של הקהל הזה, הנכונות שלו ליהנות בכל מחיר היתה גיוזת הוהב אליה שטו בהחלטיות מפיקי הסרט — סרטי רול. אם יש קהל שכזה, והוא מוכן לשלם — צריך לנצל אותו. "היניצול" כאן הוא שם המשחק.

סיפור הסרט באמת אינו חשוב. קומדיה מצחיקה-עצובה של טעויות בה מוטבחן אברך יהודי תמים, בסיפור של שדכנות מפוספסת וכוננות לא כל כך טהורות. הסוף, עם זאת, הוא טוב, כולם מתחתנים ובאים אל הנחלה והמנחה מי בחיקה של היהדות ומי בחיקים אחרים. בין זה ובין זה מתנהלת הסתה פרועה, אנטי-אנשתית ואנטי-יהודית שאם היתה נעשית מחוץ למסגרותינו היו בדאי מכנים אותה אנטישמיות. היהודי — בכל מקום — מתגלה כיצור מתועב. הוא מרמה, הוא חוזר, הוא משקר, הוא נואף — בקיצור, הוא עובר כמעט על כל עומדת ההיבריות. והכל לשם "קולנוע" ובשביל להאדיר את "טובו" של האחר — כדי להקצין את הדרמה. הכל כאן בוטח, פרימיטיבי, שיטחי ואידייתי ומוטר ההשכלה הוא שה"יידישקייט" הוא הכריב שהחזיק, בעצם את עמוט כל השנים, מוטר השכל זה מודבק לכאן כמו שיכבת צבע נורצת על עץ רקוב. לא כך, חברים, לא כך ואם יש נצנוורה. — תופיע מיד. הכל רק על הקהל הנאמן שבו ומשלם במיטב כספו.

■ **גודי אורשר**

מהלך מהיר (ארז"ב 1981)

FAST WALKING

dir: James Harris

בימאי: ג'יימס האריס
מפיק: ג'יימס האריס. **סרטי:** ג'יימס האריס **צילום:** קינג באוט **עריכה:** דאגלס סטיוארט **מוסיקה:** אלאו שפרין **שחקנים:** ג'יימס וודס, טים מקאטנייר, קיי לנץ, סוזאן טיילר, רוברט הוקס, אמט ואלש. **הפצה:** שבעה כוכבים.

סחר צעיר ונאה, המשלים את מכירתו הממשלחית העלוכה בכל מיני פרנסות צדדיות, מסתבך בפרשה שבה מעורבים אחינו, הפרשע, שהוא אסיר בכלא הרדוד בכל האסירים האחרים, ידידותי, הסכסית של האחיין, שבאה עמו כבונג מחוץ לכלא בשורה של מיפגשים מיטחוריים, קרובתם המשותפת המחויקה תנות כל-בו בסביבת הכלא, ואוסף של אסירים שחוריים, שמנסים לארגן את בריחתו של מנהיג פוליטי מן הכלא, טרם יחסול על ידי רוצחים שיכריעו, הסוהר על כל הזמן בין המשוכה שיש לו לכסף קל, הפיתוי המיני של ידידת האחיין, והרצון לעמוד לצד הטובים ונגד הרעים, ופסיחה זו על הסעיפים היא שמכשילה אותו בסופו של דבר.

ג'יימס האריס, שהפיק בעבר את דוקטור סטריינג' לובוהיה אחר כך לבימאי סרטים פחות משכנעים, כמו תקרית בדפורד, עושה כאן סרט בלתי אפשרי. רב הדמויות מלאכותיות וענות לפי הקאפריסות של הבימאי. הקצב מסורבל ואין שום הבדל בין עיקר וטפל. האריס מסוגל להתרכז בסצינה שולית כמו ביקור הידידה (קיי לנץ) בכלא, אבל מתעלמן מן השאלה כיצד זכה האחיין (טים מקאטנייר), למעמדו מאחורי סורג ובריח. האם זו דראמה שיגרתית על סוהרים ואסירים שקשה להבדיל ביניהם? או שזו קומדיה על בית כלא? ואולי סרט מין (אם לשפוט לפי סצינת האוננות של לנץ)? שלא לדבר על האפשרות כי מדובר בסרט פוליטי על מאבקו של לוחם זכויות כושי נגד שחיתותו של החוק הלבן. הביוון לא ברור כלל והאריס מנסה לתפוס את הכל, לבדר, לרגש, לעורר מחשבה, לגרות ומי יודע מה עוד. אלא שלמרבדה הצער, הסרט עובר על צופיו רק במישור של סנסציה וולגארית. חבל על שחוק מוכשר כמו ג'יימס וודס (גברם בכחול, שדה הבלע) שמתחבזו כאן על שטויות ועל קיי לנץ המתבזה בתפקיד שכל נערת ירחון פורתו היתה מגלמת טוב יותר. טים מקאיטיירי מתאמץ קשה, אבל גם תפקידו ככל השאר כפוי טובה.

■ **שואל שיר-ן**

רטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש

טי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש

על יערות עצי גומי ומתכוון להתעשר. מפעלי המוות" חוסמים את הגישה אל אדמותיו במעלה הנדר. אבל לפיצקאראלדושי תוכנית.

הרבה השוואות נערכו בין דמותו של פיצקאראלדו לבין הרצוג. ה"מולי-אאידה" מפליגה באיזור של שבטים עוינים, רוב אנשי הצוות נוטשים את הספינה גם על צות ההסרטה עבור תלאות רבות. השחקן הראשי המקורי, גייסון ווברדס, חלה וחזר לארה"ב לאחר חמישה שבועות צילומים. הרצוג נאלץ להתחיל במראשית של המרבה המזל ההקבלה איננה מלאה: הממנים הגרמנים של הסרט כנראה נאורים יותר מסוהרי הגומי כפרו. הרצוג יצא מנצח מן ההימור הנמוך ודיקר ביותר שנטל על עצמו.

פיצקאראלדו הוא פארווידה על סרט הראווה ההוליוודי. התעודן, לס בלנק, עקב אחרי מהלך הצילומים בסירתו "מעמסה של חלומות". הרצוג מצביע על הספינה התקועה למרגלות המדרון ואומר: "אתה יכול לראות שזו ספינה אמיתית, לא דגם מפלסטיק". בהוליווד היא דאי ומתפקים בצילום מיניאטורה כדי לתאר את העלאת הספינה אל ראש הגבעה. במקום לטלטל את כובעי הארט למקומות מרוחקים היו מצלמים אותם באולפן ליד נופי פרא בהקרנת רקע. אצל הרצוג קשיי ההפקה הם חלק חיוני של הסרט, הוא מקרנת שההננסות בהם תעניק לסירתו איכויות נוספות. השלב ההגיגי הבא כבר מתבקש מאליו: כל צופה שירצה להתבונן בסרט של הרצוג יצטרך להעפיל על פיגת הר קרח.

"פיצקאראלדו" איננו סרט אתנוגרפי. הרצוג איננו מסתיר את בערותו לאינדיאנים: גנוף הסרט הוא קורא תגר על הזולות בלעדיים "הפרמיטיביים", מאידך, הוא איננו מתעד את אורחות חייהם אלא מטביע את המיתוסים הפרטיים שלו על תרבויות ונופים ורים.

■ איל ננה

שועל האש (ארד"ב 1982)

FIRE FOX

dir: Clint Eastwood

מפיק/בימאי: קלינט איסטווד

תסריט: אלכס לסקר, וונדל וולמן, על פי ספרו של קריג תומס צילום: ברט סרטיס (+9 צלמים +2 צלמי אנימציה). אפקטים: ג'ון דייקסטרה ("מלחמת הכוכבים") רוברט שפרד (+ צוות בן 17 אמנים). מוסיקה: מאוריס ז'אר. אפקטים קוליים: א. ר. מוראי, ב. אסמן, ב. הנדרסון, עריכה: פריס וובסטר, רון ספג. עיצוב רקעים: מייק ספיקר, מודלים: גרנט מק-קיון (+9 אמנים). עיצוב אמנותי: ג'ון גרייסמרק, אליין סידר, שחקנים: קלינט איסטווד, ווארן קלאק, קאי וולף, קלאוס לויץ, פרדי גונס, דימיטרה ארליס, ווארד קוסטלו, רתגלד לייסינג, אורן מקורי: 137 ד' אורן בישראל: 121 ד' הפצה: סרטי גלעד (האחים וורנר).

טייס הקרב האמריקאי הטוב ביותר שמרצאו רוסי (קלינט איסטווד) נשלף מביקתת התבדדותו, שבה הוא מזיע את סיוט וייטנאם שלו. הוא נשלף על ידי צמרת הכוחות המזוינים האמריקאיים והבריטיים כדי לגנוב מיג מפחיר, המכונה "שועל האש", שפותח על ידי הרוסים. מערכותיו המופעלות אוטומטית על ידי גלי חשיבה של טייסו מעניקות לרוסים יתרון צבאי מאיים. קלינט משתתן דרך אבצעותיה האורבות של הק.ב., בסיוע מחתרת יהודים חכמים המתים למות כרילעוור לו. ואכן, הם מצליחים. קלינט מצליח. בסיומו של דו קרב מעופף מרהיב באפקטי דהר קלינט על מטוס הגנוב אל עבר המשמש השוקעת והמולדת הגאה.

עם קשר, מלאכותי אולי, בין כמה מן הסרטים שהוקרנו על מסכינו בשנה האחרונה, כולל "שועל האש", אפשר לפתוח חגיגת את ז'אנר סרטי ה"אגו": ז'אקלין ביסט עושה את הפכת "עשירות ופורסמות" בכיכובה כיפהפיה נחשקת-מוכשת-חכמה-רגישה; אלן דילון מפיק את "בעבור עורו של שוטר", ומביים את עצמו עם הרבה ליטופי מצלמה על יופיו וגבריותו; וכמובן — ברט ריינולדס שהפיק לעצמו את "שארק". קינט איסטווד עושה לעצמו הרבה

צילומיתקרב של גבריות-רגישה-סובלת. עם "פלש-בק" לילדה הייטנאמית עולה בלהבות הפצצה אמריקאית תוך שהוא עסוק בהשגת מטוס קרב ועל יותר למולדתו. רובד מעמיק יותר, ככל הנראה — לא במכוון, למערבון העופתי שטחי, חסר יומרות, המשרת את מטרותו המוצהרת של קלינט איסטווד, בעל חברת הפקה, הוליווד: "אני רואה את עצמי כספק בידור לקהל רחב". הוא הצליח בכך בחלק מן הסרטים הקודמים שהפיקה חברתו, כמו "עושה צרות" ו"חיסול בפיסטה", והוא מצליח גם בסירתו השמיני — "שועל האש". בעיקר בזכות חלקו האחרון של הסרט — טיסת גיבורנו במיג הגנוב מעל נופים ארקטיים והדו קרב הגורלי (המוטעק למדי מ"מלחמת הכוכבים") עם הטייס הרוסי של חייו חס גיבורנו המוטרי בקטע קודם של הסרט. הסרטת המהדלים של המטוסים, בעזרת מחשבים ואנימציה, יוצרת קטע מרהיב ביופיו (ביחוד סעינה נפלאה של טיסה נמוכה מעל הים כששני קירותמים מתרוממים מאחורי המטוס).

שאר הסרט נראה כתיורן, לא מוצלח במיוחד, להסרטת חלק זה. אלא אם הצופה ברט מתחסס אליו כאל חידון קולנועי ונהנה לזהות איוה קטע בו נלקח מאיוה סרט ידוע — החל ב"האדם השלישי" של היצ'קוק וכלה בסרטי במאים אתם עבד איסטווד כשחקן: דון סיגל ("הארי המוזהב") וסרג'יו לאונה ("הטוב, הרע והמכוער").

למרות התסריט והדמויות הבנויים בשטחיות פלאית, הקצב הסיפורי המישתנה וקטעי המלל המפוחקים, אפשר בהחלט להינות.

מאחר וההעתק המוקרן בארץ קצר ב-16 דקות מן הסרט המקורי, מצטרף "שועל האש" לסידרה הארוכה של סרטי מיסתורין המוקרנים בארץ ומשאירים לדמיונו של הצופה את הפיתרון למיסתורין — מה לעזוזאל, קרה בדקות המקוצצות??

■ צביקה אורן

סינמטק — ירחון לענייני קולנוע

סינמטק תל אביב, סינמטק חיפה

מ"ו 7: "אייר", הוצאה לאור והפקות בע"מ

רחוב בוגרשוב 5 א', תל-אביב 63808

טל. 221057, 221081

מערכת: יוסי אורן, אלון גרנצ, עדנה פינרו, דן פינרו

גדי אורשר, איל ננה, צביקה אורן, שאול שיר-רון, דניאל ורט

סדר: עימוד הדפסה: סגל,

כל הזכויות שמורות למ"ל.